

29.01.2018

Asia/27

§ 58

Määräraha maahanmuuttajien työmarkkina-aseman parantamista varten

HEL 2017-013400 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus myönsi maahanmuuttajien työmarkkina-aseman parantamiseen vuoden 2018 talousarvion määrärahoista yhteensä 1 464 800 euroa talousarvion kohdalta 1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat, projekti 1040201003 seuraavasti:

Kaupunginkanslia		
Osasto/yksikkö	Toimenpide	Rahoitus eur
Elinkeino-osasto, maahanmuutto- ja työllisyysasiat -yksikkö	Työkokeilua, palkkatukityötä ja kielikoulutusta yhdistävä TKP-malli	150 000
	Monikielinen valmennus	50 000
	Nopean työllistymisen väylän ja yritysyhteistyön vahvistaminen Stadin osaamiskeskuksessa	120 000
	Maahanmuuttajien työllisyyden vahvistaminen Stadin osaamiskeskuksessa	54 000
	International House Helsinki -toimintamallin jatkuminen	153 700
	Kansainvälisten osaajien puoliso-ohjelman kehittäminen	50 000
Elinkeino-osasto, yrityspalvelut-yksikkö	Verkostoitumisen ja yrittäjyysosaamisen TalentNet -kehittämisprojekti	390 000
Henkilöstöosasto	Selvitys suomen kielen koulutukseen osallistuvan määräaikaisen henkilöstön osaamisesta	10 000
Kaupunginkanslia yhteensä		977 700
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala		
Palvelukokonaisuus	Toimenpide	Rahoitus
Lukio, ammatillinen koulutus ja vapaa sivistystyö -palvelukokonaisuus	Suomen kielen koulutus määräaikaiselle henkilöstölle	40 000
	Uravalmennus ja suomen kielen koulutus	70 000

	työkokeilun ja palkkatukityön aikana	
	Kotivanhempien suomi toisena kielenä -opetus	214 500
Ruotsinkieliset palvelut -palvelukokonaisuus	Kotivanhempien ruotsi toisena kielenä -opetus	20 000
Varhaiskasvatus ja esiopetus -palvelukokonaisuus	Kotivanhempien lastenhoitopalvelu kielikoulutuksen aikana	142 600
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala yhteensä		487 100
Määräraha yhteensä		1 464 800

Käsittely

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli Ilkka Haahtela. Asiantuntija ei ollut läsnä päätöksenteon aikana.

Palautusehdotus:

Mari Rantanen:

Esitän palautettavaksi uudelleen valmisteluun seuraavin perustein:

- Esitys ei huomioi riittävästi kaupunkistrategian tavoitetta lisätä työperäistä maahanmuuttoa ja sen osuuden lisäämistä kokonaisuudistuksesta. Toimenpiteitä tulisi selkeästi suhteuttaa tämän tavoitteen saavuttamiseen.
- Esittelijän perusteluissa lukee, että kielitaito on edellytys kotoutumiseen ja työllistymiseen, mutta rahaa osoitetaan kuitenkin mm. monikielisen valmentajan sekä omankielisten työelämävalmentajien palkkaamiseen
- Työaikana omaehtoisen opiskelujen tukemisen tulee olla tasapuolista. Jos maahanmuuttajataustainen työntekijä voi käyttää työaikaan kielen opiskeluun, tulee vastaavasti muilla työntekijöillä olla mahdollisuus työaikana osaamisen kehittämiseen tasapuolisuuden nimissä.
- Esityksessä ei ole tuotu esiin toimenpiteiden vaikuttavuutta tai niiden arvioita. Oleellista seurannan kannalta olisi tietoa siitä, kuinka monta työllistä toimenpiteillä arvioidaan saavutettavan. Mm. KOTIVA-toiminta on ollut käytössä jo vuodesta 2011, mutta sen vaikutuksia työllisyyteen ei ole esityksessä esitetty. Kotoutumistoimia ei tule arvioida käytetyn rahan vaan tuloksellisuuden perusteella.

Mari Rantasen palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

29.01.2018

Mari Rantanen jätti asiasta eriävän mielipiteen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ruslan Haarala, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 24134
ruslan.haarala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkistrategian mukaan maahanmuuttajien osaamisen hyödyntäminen työmarkkinoilla ja laajemmin yhteiskunnassa on onnistuneen kotoutumisen edellytys.

Määräraha maahanmuuttajien työmarkkina-aseman parantamista varten kohdentuu niille helsinkiläisille maahanmuuttajille, joiden kotoutumisprosessia ja työmarkkina-asemaa voidaan edistää nopeilla, räätälöidyillä toimilla ja näin nopeuttaa työllistymistä.

Toimenpiteet kaupunginkansliassa

Työkokeilua, palkkatukityötä ja kielikoulutusta yhdistävä TKP-malli

Kaupunginkanslian elinkeino-osasto toteuttaa työkokeilua, palkkatuettua työtä ja kielikoulutusta yhdistävää TKP-toimintamallia yhteistyössä toimialojen kanssa. TKP-mallilla edistetään samanaikaisesti työelämässä ja opinnoissa vaadittavan suomen kielen taidon oppimista, työelämätaitoja ja -kokemusta. Tavoitteena on saavuttaa suomen kielen taso, jolla asiakas voi hakeutua opiskelemaan suomenkieliseen tutkintoon johtavaan koulutukseen tai työllistyä avoimille työmarkkinoille. Elinkeino-osaston maahanmuutto- ja työllisyyspalveluille osoitetaan 150 000 euroa palkkatukityöjaksojen toteuttamiseen TKP-toimintamallin avulla.

Monikielinen valmennus

Työllisyyspalveluiden asiakkaista noin kolmasosa on maahanmuuttajataustaisia, joista osa tarvitsee erityistä tukea työllistymiseen. Neuvontapisteessä asiakkaina on niin pitkään Suomessa olleita maahanmuuttajia kuin turvapaikanhakijoita, luku- ja kirjoitustaidottomista akateemisen jatkotutkimuksen suorittaneisiin. Tukea tarvitaan erityisesti koulutuspolun

ja toiminnallisen kielenoppimisen vaihtoehtojen selvittämisessä. Monikulttuurista osaamista tarvitaan erityisesti neuvonnassa, jossa tarjotaan omankielistä palvelua. Elinkeino-osaston maahanmuutto- ja työllisyyspalveluille osoitetaan 50 000 euroa yhden monikielisen valmentajan rekrytoimiseksi.

Nopean työllistymisen väylän sekä yritysysteistyön vahvistaminen Stadin osaamiskeskuksessa

Kaupunginkanslian elinkeino-osasto on tehnyt yhteistyötä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin osaamiskeskus -hankkeen kanssa maahanmuuttajien työllistymisen edistämiseksi. Elinkeino-osasto on Stadin osaamiskeskus -pilotissa vastannut nopeammin työmarkkinoille siirtyvien rekrytoitumisesta avoimille työmarkkinoille. Vuosittain yli sata maahanmuuttajataustaista henkilöä on saanut työpaikan osaamiskeskuksessa toimivan nopean työllistymisen väylän kautta. Mallin turvaamiseksi elinkeino-osaston maahanmuutto- ja työllisyyspalveluille osoitetaan 120 000 euroa yrityskoordinaattorin ja kahden omankielisen työelämävalmentajan palkkauskustannuksiin.

Osaamiskeskuksen toimintamallia hyödyntäen pyritään vahvistamaan myös maahanmuuttajien työllisyyttä yritysysteistyön kautta jalkautumalla alueille ja kiinnittämällä työhön yksi yrityskoordinaattoriresurssi, jonka palkkakustannuksiin osoitetaan elinkeino-osaston maahanmuutto- ja työllisyyspalveluille 54 000 euroa.

International House Helsinki -toimintamallin jatkaminen

Vuoden 2016 maaliskuussa käynnistynyt Töissä Suomessa -hanke on tuonut yhteen julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoita tavoitteenaan kansainvälisten osaajien kysyntälähtöinen työllistäminen avoimille työmarkkinoille. Joulukuussa 2017 Uudenmaan maistraatin tiloissa avattu International House Helsinki (IHH) -palvelu tarjoaa valtaosan maahanmuuttajien työmarkkinoille sijoittumisen kannalta keskeistä neuvonta- ja viranomaispalveluista saman katon alta. International House Helsinki palvelee lisäksi yrityksiä ja työnantajia ulkomaiseen työvoimaan ja sen rekrytointiin liittyvissä kysymyksissä. International House Helsinki -palvelun jatkuvuuden turvaamiseksi hankekauden jälkeen elinkeino-osaston maahanmuutto- ja työllisyyspalveluille osoitetaan 153 700 euroa projektipäällikön, -asiantuntijan ja -sihteerin palkkakustannuksiin (syys-joulukuun 2018 ajaksi) sekä IHH:n tilasuunnitteluun ja sähköisten palveluiden kehittämiseen.

Kansainvälisten osaajien puoliso-ohjelman kehittäminen yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa

Helsinkiin asettautuvien kansainvälisten osaajien puolisoilla on haasteellista rekrytoitua suomalaisille työmarkkinoille, mikä vähentää alueen vetovoimaa kansainvälisten osaajien silmissä. Helsingin houkuttelevuuden parantamiseksi ja puolisoiden työllistymisen edistämiseksi valmistellaan yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) kanssa ns. puoliso-ohjelma. Kustannukset jaetaan tasan kaupungin ja TEM:in välillä. Ohjelma suunnitellaan osaksi asettautumispalveluita. Elinkeino-osaston maahanmuutto- ja työllisyyspalveluille osoitetaan 50 000 euroa puoliso-ohjelman valmistelusta aiheutuviin kustannuksiin.

Maahanmuuttajien verkostoitumisen ja yrittäjyysosaamisen TalentNet-kehittämishanke

Elinkeino-osaston yrityspalvelut on järjestänyt yrityskoulutusta ja -neuvontaa maahanmuuttajataustaisille helsinkiläisille jo 20 vuoden ajan. Yrityspalvelujen asiakkaista noin kolmannes on maahanmuuttajia. Vuonna 2018 yrityspalvelut toteuttaa maahanmuuttajien verkostoitumisen ja yrittäjyysosaamisen TalentNet -kehittämishankkeen. Hankkeen tavoitteena on laajentaa yrittäjyyttä harkitseville maahanmuuttajille tarjottuja palveluja. Lisäksi tavoitteena on auttaa potentiaalisia maahanmuuttajayrittäjiä löytämään yrittäjyyspolulla olennaisia verkostoja sekä kantasuomalaisia yrittäjiä löytämään maahanmuuttajien kieli- ja kulttuuriosaamisesta tukea kansainvälistymiseensä.

Osana hanketta toteutetaan muun muassa verkostoitumistapahtumia, joiden yhtenä tavoitteena on yrittäjäkumppanin löytyminen. Lisäksi hankkeessa pilotoidaan mentorointisovellusta, yrittäjien keskinäistä kohtaamista ja verkostoitumista edistävää matchmaking- ja ekosysteemialustaa ja yrityspalvelujen alumnitoimintaa. Koulutusohjelmiin kuuluvat turvapaikanhakijoiden yrittäjyysperäinen kotoutuminen sekä tehostartti yrittäjyyteen. Elinkeino-osaston yrityspalveluille osoitetaan TalentNet -kehittämishankkeen toteuttamiseksi yhteensä 390 000 euroa. Arvio kustannusten jakautumisesta on verkostoitumistapahtumiin ja työkaluihin 70 000 euroa, yrittäjyysperäisen kotoutumisen mallin toteutukseen 60 000 euroa, muihin koulutuksiin 50 000 euroa, markkinointiin 30 000 euroa ja palkkakustannuksiin 180 000 euroa.

Selvitys suomen kielen koulutukseen osallistuvan määrääkaisen maahanmuuttajahenkilöstön osaamisesta

Kaupungin tavoitteena on edistää työelämän monimuotoisuutta sekä maahanmuuttajataustaisen henkilöstön rekrytointia ja urakehitystä. Kaupunginkanslian henkilöstöosaston ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteisen hankkeen tavoitteena on tukea työuran alkuvaiheissa olevien, määrääkaisissa työsuhteissa työskentelevien maahanmuuttajatyöntekijöiden suomen kielen taidon kehittämistä ja varmistaa

edellytykset työuran kehittymiselle. Kielikoulutuksen ohella selvitetään työntekijöiden osaaminen, aikaisemmat tutkinnot ja työkokemus tulevien urapolkujen pohjaksi. Selvityksen tekemistä varten kaupunginkanslian henkilöstöosaston käytettäväksi osoitetaan 10 000 euroa.

Toimenpiteet kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla

Määräaikaisen henkilöstön työuran tukeminen suomen kielen koulutuksella

Kielikoulutuksen merkitys maahanmuuttajataustaisten työllistymiselle ja urakehitykselle on suuri. Työssä jatkamisen esteiksi muodostuvat helposti kielitaitoon ja vuorovaikutukseen liittyvät haasteet. Tukemalla kielitaidon kehittymistä jo palvelukseen tulon alkuvaiheissa varmistetaan edellytykset työuran kehittymiselle. Käynnistyvällä hankkeella tuetaan työuran alkuvaiheessa olevien määräaikaisten henkilöiden suomen kielen taidon kehittymistä. Koulutukseen toteuttamiseen osoitetaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle, lukio, ammatillinen koulutus ja vapaa sivistystyö palvelukokonaisuudelle 40 000 euroa.

Uravalmennus ja suomen kielen koulutus työkokeilun ja palkkatukityön aikana

Helsingin kaupungilla työkokeilussa ja palkkatukityössä olevat maahanmuuttaja-asiakkaat saavat mahdollisuuden kaupungin uravalmennuspalveluihin sekä suomen kielen opiskeluun työaikana kasvatuksen ja koulutuksen toimialan järjestämällä kursseilla. Tämä mahdollisuus puuttuu muualla kuin Helsingin kaupungilla työkokeilussa tai palkkatukityössä olevilta maahanmuuttaja-asiakkailta, mikä vaikuttaa heidän työttömyytensä pitkittymiseen. Kohderyhmän työllistymisedellytyksiä voidaan parantaa järjestämällä uravalmennusta ja sen aikaista suomen kielen koulutusta. Kielikoulutuksen sisällössä painottuvat alakohtainen sanasto, asiakaspalvelu ja työelämä tietous. Kielikoulutus ja uravalmennus toteutetaan yhdessä, joten asiakkaiksi valikoituvat ne, jotka ovat aktiivisessa vaiheessa urasuunnittelussaan, usein esimerkiksi työkokeilun tai palkkatukijakson loppuvaiheessa. Palvelusta vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, lukio, ammatillinen koulutus ja vapaa sivistystyö palvelukokonaisuus, jolle osoitetaan palvelun toteuttamiseksi yhteensä 70 000 euroa.

Kotivanhempien suomi tai ruotsi toisena kielenä -opetuksen sekä lastenhoitopalvelun järjestäminen

Vuonna 2011 alkanut kotona lapsia hoitavien maahanmuuttajien suomen- ja ruotsinkielen opetus samanaikaisella lapsille suunnatulla toiminnalla (KOTIVA) jatkuu toimialojen ja järjestöjen yhteistoimintana myös vuonna 2018, jonka jälkeen vakiintunutta toimintaa on tarkoitus

29.01.2018

rahoittaa toimialojen omasta budjetista. KOTIVA -koulutuskokonaisuuden avulla Helsinki tarjoaa vanhempainvapaalla oleville maahan muuttaneille vanhemmille mahdollisuuden oppia suomen tai ruotsin kieltä perhevapaiden aikana ja siirtyä nopeammin kohti koulutusta ja työelämää. Koulutukseen pääsee 180 vieraskielistä helsinkiläistä kotivanhempaa vuodessa. Tarjolla on 14 lastenhoidolla tuettua eritasoista kurssia. Lastenhoitoa järjestetään Helsingin leikkipuistojen ja alihankkijajärjestöjen avulla.

KOTIVA-toiminnan toteuttamiseksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle osoitetaan yhteensä 377 100 euroa. Määrärahoista lukio, ammatillinen koulutus ja vapaa sivistystyö palvelukokonaisuudelle osoitetaan yhteensä 214 500 euroa, josta suomen kielen opetuksen järjestämiseen 162 000 euroa, ostopalveluihin järjestöiltä 45 000 euroa ja materiaalikuluihin 7 500 euroa. Lisäksi ruotsinkieliset palvelut palvelukokonaisuudelle osoitetaan 20 000 euroa kotivanhempien ruotsi toisena kieleenä opetuksen järjestämiseen. Edelleen varhaiskasvatus ja esiopetus palvelukokonaisuudelle osoitetaan yhteensä 142 600 euroa lastenhoitopalveluun suomi tai ruotsi toisena kielenä -opetuksessa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ruslan Haarala, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 24134
ruslan.haarala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Asianomaiset

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 22.01.2018 § 26

HEL 2017-013400 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

22.01.2018 Pöydälle

29.01.2018

Asia/27

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ruslan Haarala, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 24134
ruslan.haarala(a)hel.fi